

Rolnummer 247

Arrest nr. 11/92
van 13 februari 1992

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag gesteld door de Raad van State in zijn arrest van 24 oktober 1990 in de zaak van de vereniging zonder winstoogmerk "Association des femmes au foyer" tegen de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën en de Staatssecretaris voor Financiën.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters I. Pétry en J. Delva,
en de rechters J. Wathelet, F. Debaedts, L. De Grève,
H. Boel en L. François,
bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen,
onder het voorzitterschap van voorzitter I. Pétry,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. ONDERWERP

In zijn arrest van 24 oktober 1990 in de zaak van de vereniging zonder winstoogmerk "Association des femmes au foyer" tegen de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën en de Staatssecretaris voor Financiën, heeft de Raad van State, afdeling administratie, VIe kamer, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

"Schendt artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 houdende economische en fiscale bepalingen de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, doordat het onder meer bekrachtiging geeft aan het koninklijk besluit van 18 december 1989 tot wijziging, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen ?"

In zijn beschikking van ingereedheidbrenging van 13 november 1991, heeft het Hof de prejudiciële vraag als volgt geherformuleerd :

"Zijn de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet geschonden door artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 houdende economische en fiscale bepalingen, doordat het voormelde artikel bekrachtiging geeft aan het koninklijk besluit van 18 december 1989 tot wijziging, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, dat, door de erbij gevoegde schalen, tot gevolg heeft dat enkel aan de gezinnen die maar één beroepsinkomen hebben of waarvan het tweede inkomen lager ligt dan het huwelijksquotient, een bedrijfsvoorheffing wordt opgelegd die hoger is dan de belasting op de be-

roepsinkomsten waarop de voorheffing wordt ingehouden ?".

II. DE FEITEN EN DE VOORAFGAANDE RECHTSPLEGING

De vereniging zonder winstoogmerk "Association des femmes au foyer" heeft op 26 februari 1990 bij de Raad van State een verzoekschrift aanhangig gemaakt waarin zij de vernietiging vraagt van het koninklijk besluit van 18 december 1989 tot wijziging, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, in al zijn bepalingen, de bijlage inbegrepen. Bij dat verzoekschrift was ook een vordering tot schorsing van de uitvoering van het aangevochten koninklijk besluit gevoegd.

In zijn arrest nr. 34.814 van 25 april 1990 heeft de Raad van State over de vordering tot schorsing uitspraak gedaan. Hij heeft beslist dat "de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 18 december 1989 tot wijziging, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, wordt geschorst in zoverre de schalen die er als bijlage zijn bijgevoegd, tot gevolg hebben dat enkel aan de gezinnen die maar één beroepsinkomen hebben of waarvan het tweede inkomen lager ligt dan het huwelijksquotiënt, een bedrijfsvoorheffing wordt opgelegd die hoger is dan de belasting op de beroepsinkomsten waarop de voorheffing wordt ingehouden".

Voor het overige heeft hij de vordering verworpen.

Het aangevochten koninklijk besluit is nadien bekrachtigd door artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 houdende economische en fiscale bepalingen, dat bepaalt : "Worden bekrachtigd, de bepalingen van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, met betrekking tot de bedrijfsvoorheffing, alsmede de koninklijke besluiten die, tot bij de inwerkingtreding van deze wet, de voormelde bepalingen hebben gewijzigd".

De verzoekende partij heeft voor de Raad van State betoogd dat artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 het in de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet voorgeschreven gelijkheidsbeginsel schendt.

De Raad van State heeft aan het Arbitragehof de hogervermelde prejudiciële vraag gesteld.

III. DE RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De prejudiciële vraag is bij het Hof aanhangig gemaakt door de verzending van een expeditie van de verwijzingsbeslissing, die op 26 oktober 1990 ter griffie is ontvangen.

Bij beschikking van dezelfde datum heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers J. Wathelet en L. De Grève hebben op 13 november 1990 geoordeeld dat er ten deze geen reden was de artikelen 71 en

volgende van de voormelde organieke wet toe te passen.

Overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet is van de verwijzingsbeslissing kennis gegeven bij ter post aangetekende brieven van 13 november 1990, die op 14, 15 en 19 november 1990 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is in het Belgisch Staatsblad van 17 november 1990 bekendgemaakt.

De heer en mevrouw Francis Helleputte - Marie-Emmanuelle le Sergeant d'Hendecourt, beiden wonende te Sint-Pieters-Woluwe, Pater Damiaanlaan 76, hebben samen een memorie van tussenkomst ingediend bij ter post aangetekende brief van 27 november 1990, die op 28 november 1990 ter griffie is ontvangen.

De vereniging zonder winstoogmerk "Association des femmes au foyer", waarvan de zetel gevestigd is te 1040 Brussel, Georges-Henrilaan 509, en de vereniging zonder winstoogmerk "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving", waarvan de zetel gevestigd is te Antwerpen, Lange Beeldekenstraat 71, hebben samen een memorie ingediend bij ter post aangetekende brief van 13 december 1990, die op 14 december 1990 ter griffie is ontvangen.

De Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, heeft bij ter post aangetekende brief van 24 december 1990 een memorie ingediend, die op 27 december 1990 ter griffie is ontvangen.

Overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet op

het Hof zijn afschriften van die memories overgezonden bij ter post aangetekende brieven van 14 januari 1991, die op 15 en 16 januari 1991 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

De echtgenoten Helleputte, de v.z.w. "Association des femmes au foyer" , de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" en de Ministerraad hebben respectievelijk op 6 februari 1991, 11 februari 1991 en 12 februari 1991 een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikkingen van 16 april 1991 en 17 september 1991 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest dient te worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 26 oktober 1991 en 26 april 1992.

Bij beschikking van 4 november 1991 heeft de voorzitter rechter H. Boel als lid van de zetel aangewezen ter vervanging van rechter K. Blanckaert, wettig verhinderd.

Bij beschikking van 13 november 1991 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de terechtzitting vastgesteld op 5 december 1991.

Van die beschikking is aan de partijen kennis gegeven, en zij en hun advocaten zijn van de datum van de terechtzitting op de hoogte gebracht bij ter post aangetekende brieven van 14 november 1991, die op 15, 18, 19 en 22 november 1991 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting :

- zijn verschenen :

Mr. L. Van Bunnan, advocaat bij de balie te Brussel, voor de v.z.w. "Association des

femmes au foyer" en de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving".

Mr. Fr. Helleputte persoonlijk;

Mr. A. De Bruyn, advocaat bij het Hof van Cassatie, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters J. Wathelet en L. De Grève verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet van 6 januari 1989 die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. IN RECHTE

A.1. Het Hof heeft binnen de wettelijk vastgestelde termijnen drie memories ontvangen : een memorie van tussenkomst van de echtgenoten Helleputte en twee memories, de één van de "Association des femmes au foyer", partij voor de Raad van State, alsmede van de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" en de andere van de Ministerraad. Van diezelfde drie partijen heeft het Hof binnen de wettelijke termijn ook drie memories van antwoord ontvangen.

A.2. De echtgenoten Helleputte en de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" alsmede de "Association des femmes au foyer" betogen dat de aangevochten wet de gezinnen met één beroepsinkomen discrimineert door koninklijke besluiten

te bekrachtigen die bepalen dat enkel aan de gezinnen die maar één beroepsinkomen hebben of waarvan het tweede inkomen lager ligt dan het huwelijksquotiënt, een bedrijfsvoorheffing wordt opgelegd die hoger is dan de verschuldigde belasting.

- A.3. De Ministerraad, van zijn kant, is van mening dat de aangevochten wet geen discriminatie in het leven roept en stelt subsidiair dat het eventuele onderscheid in overeenstemming is met de regels van gelijkheid en niet-discriminatie.

De ontvankelijkheid van de memorie en van de memorie van antwoord van de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving"

- B.1. In zijn memorie van antwoord merkt de Ministerraad op, "voor de regelmatigheid van de rechtspleging," dat de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" geen partij is in het geding betreffende de prejudiciële vraag die door de Raad van State op 26 oktober 1990 is gesteld in de zaak tussen de Belgische Staat en de v.z.w. "Association des femmes au foyer".

Ten aanzien van de tussenkomst van de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" hebben de partijen op de terechtzitting verklaard een beroep te doen op de wijsheid van het Hof.

De in artikel 85 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof vermelde personen en overheden kunnen bij het Hof een memorie indienen. Met name worden bedoeld zij die partij zijn voor het rechtscollege dat de

verwijzigingsbeslissing heeft genomen.

Uit het arrest van de Raad van State van 24 oktober 1990, waarin de prejudiciële vraag is gesteld, blijkt dat de v.z.w. "Association des femmes au foyer" partij is voor de Raad van State. Dat geldt niet voor de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" die zich dus niet kan beroepen op artikel 85 van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

Wanneer het Arbitragehof, bij wege van prejudiciële beslissing, uitspraak doet, kan iedere partij, krachtens artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, voor het Hof tussenkomen voor zover zij "van een belang doet blijken in de zaak voor de rechter die de verwijzing gelast" en zij binnen dertig dagen na de bekendmaking van het bericht over de vraag in het Belgisch Staatsblad, een memorie indient.

De v.z.w. "Association des femmes au foyer" en de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" hebben samen bij het Hof een memorie en een memorie van antwoord neergelegd.

De eerste is partij voor het Arbitragehof in de zin van artikel 85 van de bijzondere wet van 6 januari 1989. De tweede zou enkel kunnen worden aanvaard in de voorwaarden van artikel 87 van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

Voor de memories bedoeld in de artikelen 85 en 87 van de organieke wet op het Arbitragehof gelden verschillende regels. Daaruit volgt dat het Hof niet kan aanvaarden dat eenzelfde document tegelijkertijd kan gelden als memorie in de zin

van artikel 85, en als memorie van tussenkomst bedoeld in artikel 87.

De tussenkomst van de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" is dus niet ontvankelijk.

Ten gronde

B.2. Zoals zij door het Arbitragehof is geherformuleerd, luidt de vraag als volgt :

"Zijn de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet geschonden door artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 houdende economische en fiscale bepalingen, doordat het voormelde artikel bekrachtiging geeft aan het koninklijk besluit van 18 december 1989 tot wijziging, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, dat, door de erbij gevoegde schalen, tot gevolg heeft dat enkel aan de gezinnen die maar één beroepsinkomen hebben of waarvan het tweede inkomen lager ligt dan het huwelijksquotient, een bedrijfsvoorheffing wordt opgelegd die hoger is dan de belasting op de beroepsinkomsten waarop de voorheffing wordt ingehouden ?"

Artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 houdende economische en fiscale bepalingen was, vóór de vernietiging ervan door het Arbitragehof, als volgt geformuleerd :

"Worden bekrachtigd, de bepalingen van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, met betrekking tot de bedrijfsvoorheffing, alsmede de koninklijke besluiten die, bij de inwerkingtreding van deze wet, de voormelde bepalingen hebben gewijzigd".

Bij arrest nr. 16/91 van 13 juni 1991 heeft het Hof uitspraak gedaan over het beroep tot vernietiging van artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 en heeft dat artikel vernietigd in zoverre

het (...) de geschorste bepalingen van het koninklijk besluit van 18 december 1989 bekrachtigt.

In zijn arrest nr. 34.814 van 25 april 1990 had de Raad van State beslist :

"De tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 18 december 1989 tot wijziging, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, wordt geschorst in zoverre de schalen die er als bijlage zijn bijgevoegd, tot gevolg hebben dat enkel aan de gezinnen die maar één beroepsinkomen hebben of waarvan het tweede inkomen lager ligt dan het huwelijksquotiënt, een bedrijfsvoorheffing wordt opgelegd die hoger is dan de belasting op de beroepsinkomsten waarop de voorheffing wordt ingehouden".

Krachtens artikel 9, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, hebben de door het Arbitragehof gewezen vernietigingsarresten een absoluut gezag van gewijsde vanaf hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. De vernietiging heeft overigens terugwerkende kracht.

Bijgevolg is de prejudiciële vraag zonder voorwerp geworden.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

beslist

1. de tussenkomst van de v.z.w. "Thuiswerkende ouder, gezin, samenleving" is niet ontvankelijk;
2. de prejudiciële vraag is zonder voorwerp.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof op de openbare terechtzitting van 13 februari 1992.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

I. Pétry